

**Otázka:** Hnutí hippies - Květinová revoluce

**Předmět:** Dějepis

**Přidal(a):** v Klimova

Gymnázium Karviná

**Předmět:** Moderní Historie

## Hnutí Hippies

Neorganizované hnutí, které vzniklo v 60. letech 20. století bylo přímé navázání na generaci beatníků 50. let 20. století a na romantické utopisty ze 40. let 20. století. Vlna lásky, míru, svobody a přátelství se začala šířit přesněji v polovině 60. let ze západního pobřeží USA, San Francisca v podobě dlouhých vlasů, širokých rukávů a nohavic, pestrých barev, úsměvů na tváři, vzpoury proti konzumní společnosti ženoucí se do válek, proti společnosti v jejíž očích se leskne vidina mincí. Cílem této práce je nahlédnout do koutů tohoto hnutí, ať už se týkají umění, politiky či drog.

V této práci jsem použila knihu Šance sněhových koulí v pekle od Vojtěcha Lindaura, která pojednává o historii hnutí hippies. Tuto knihu jsem zvolila, protože začíná u kořenů tohoto hnutí a tak pečlivě objasňuje pojem hippie.

## Hesla hippies

Peace and Love (Mír a Láska)

Make love, not war! (milujte se, neválčete)

Flower power (síla květin)

Don't trust anyone over thirty (nevěř nikomu, komu je přes třicet)

Give peace a chance (dej šanci míru)

Let your mind be free (osvobod' svou mysl)

Peace, please (mír, prosím)

All you need is love (vše, co potřebuješ je láska)

## Historie hnutí Hippies

Všechno to začalo rokem 1965 v létě, kdy začala být sanfranciská čtvrť Haight-Ashbury osídlována mladými lidmi. „Jen do poloviny roku 1966 takto do Haight-Ashbury dorazilo přes patnáct tisíc hippies, kteří zde hledali nový domov. Většina z nich přijížděla jen s tím, co měla zrovna na sobě, bez zavazadel, bez majetku..., další ruksaková revoluce. Zamířili přes Haight do parku Golden Gate na pahorek, jemuž se říkalo Hippie Hill.“ (Šance sněhových koulí v pekle, Lindaur Vojtěch). V roce 1966 hnutí vypuklo a léto 1967 tzv. „Summer of Love“ (Léto lásky) se označuje za vrchol hnutí. Tito mladí lidé, pocházející většinou ze střední třídy, se rozhodli žít po svém, usazující se ve čtvrti Haight-Ashbury začali prosazovat kontrakulturní ideály, nazvali se hippies dle vzoru beatníků, jimž se říkalo hipsters. Slovní základ hip vznikl někdy na přelomu 30. a 40.let 20.století upravením slova hep, doloženého již v roce 1915, kdy tento studentský slangový výraz označoval člověka, jehož názory jsou informované, jdoucí s dobou a jenž si je vědom, o co jde, a stojí si za svým. Ve 30.letech se začal používat výraz hep-cat pro fanoušky tehdy nového a moderního jazzu a swingu a dále pro všechny, kteří patřili mezi velkoměstskou bohému. Českým ekvivalentem tohoto slova je „kocour“, „sekáč“, „pard“ nebo „potápka“. Na přelomu 40. a 50.let se objevil výraz hip-cat, hepster nebo častěji hipster, který se významově neměnil, jen se používal (co se týče hudby) pro příznivce tehdy módního cool jazzu nebo bopu. První zdokumentované použití výrazu hippie pochází z roku 1952, ale mezi fanoušky jazzu se používalo již kolem roku 1945.

V první polovině 60.let označení hippie opustilo hudební okruh a začalo se týkat „mladých,

vlasatých, nekonvenčně oblečených osob, které zastávají různé anti-establishmentové postoje a přesvědčení, k tomu patří i žití v komunách, pacifistické či radikální politické názory, volná láska a užívání halucinogenních drog.“ Takto byl výraz zpopularizován tiskem, zabývajícím se drogovou scénou v San Franciscu (San Francisco Examiner, 1965, Michael Fallon) a v New Yorku (1966).

Název hippie se pro square, což byla drtivá „mlčící většina“, stal jednotným označením každého, kdo se nějakým způsobem vymykal běžným definicím slušnosti. Do jednoho pytle byl házen hippie, student, který se angažoval v hnutí proti válce ve Vietnamu, pekelný anděl (člen motorskářského klanu Hells Angels Motorcycle Club (HAMC), narkoman i příležitostný uživatel LSD (v roce 1966 bylo LSD užíváno údajně asi jedním milionem Američanů) a název se na sklonku 60.let stal postupně synonymem špinavce. Proti tomu byl učiněn pokus „pohřbít“ hippieho (jeden z obřadů se odehrál již 6.října 1967 v komunitě kolem Grateful Dead na Sanfranciském Haight Street) a „zrodit“ freemana, ale výraz se nijak neujal.

14.leden 1967 - den, který se považuje za oficiální zrod hippies, začátek Léta lásky. Ten den se uskutečnilo „Human Be-In“ pod názvem „Shromáždění kmenů“ na Polo Field v sanfranciském parku Golden Gate. Shromáždění třiceti tisíc lidí měli pod dohledem Pekelní anděle v čele s Freewheeling Frankem (Bezstarostným Frankem, který se stal členem Pekelných andělů v roce 1961). Vystoupily zde hudební skupiny jako The Grateful Dead, Jefferson Airplane, Quicksilver Messenger Service, Janis Joplin a Big Brother and the Holding Company, Sir Douglas Quintet, jazzový flétnista Charles Lloyd. V publiku byli přítomni i The Doors, ale pro jejich málo veselý zvuk nebyli na pódium vpuštěni. Mezi další přítomné patří organizátoři Michael Bowen a vydavatel časopisu Oracle Allen Cohen, vědci Timothy Leary a Richard (Ram Dass) Alpert, básníci Allan Ginsberg, Gary Snyder (který celou událost zahájil zatroubením na lasturu), Michael McClure, Lawrence Ferlinghetti, Lenore Kandelová a revolucionáři Dick Gregory a Jerry Rubin, plus množství diggerů a pranksterů (bez Kena Kesseyho, který byl v té době ve vězení) a spousta LSD dotovaného undergroundovým velkovýrobcem Owsleym.

S rokem 1969 přichází obecně považovaný vrchol hnutí hippies, ale zároveň i jeho úpadek. Za vrchol je považován Woodstock - třídní hudební festival, který se konal od 15.-18.srpna, pořádaný sice s nadšením, nicméně, jak se ukázalo, organizačně nezvládnutý. Ve stejné době však proběhly i události, které hnutí hippies pohřbívají. 8.srpna 1969 „rodina“ Charlese Mansona (\*1934) zavraždila herečku Sharon Tateovou, těhotnou manželku režiséra Romana Polanskiho a její přátele. 16.srpna 1969 byla rodina ve Spahn Ranch policií přepadena a pozatýkána (v té době ve Woodstocku právě zpívala Joan Baezová). Hippies v očích veřejnosti upadalo.

Poslední rána byla hnutí zasazena na koncertě Rolling Stones, konaným 6.prosince 1969 v kalifornském Altamontu, který měl být druhým Woodstockem (kromě Rolling Stones hrály i kapely jako Jefferson Airplane, Crosby, Stills, Nash and Young, Grateful Dead). Pořadatelská služba - Pekelní andělé přímo před pódiem ubodali černošského posluchače. Celou situaci pak vysvětlovali tím, že měl v rukou pistoli a mířil jí na Mickea Jaggera, a proto byl zásah nutný.

Svůj podíl na potlačení hnutí hippies i protestního hnutí obecně měl i Ronald Reagan, kalifornský guvernér (1967-75) a budoucí americký prezident (1981-89). Protestní shromáždění v Lidovém parku v Berkeley, konaného v květnu 1969, nechal rozehnat Národní gardou, při jejímž útoku byl zastřelen jeden ze studentů a která následně i obsadila Kalifornskou univerzitu v Berkeley.

Houstonoucí politická atmosféra vedla v New Yorku v roce 1968 ke vzniku yippies - radikálnější odnože hippies, jejichž název je odvozen od YIP (Youth International Party).

Frustrace z nenaplnění hippiesovských ideálů a cílů, trockistická či maoistická ideologie dovedla počátkem 70. let mnoho stoupenců k militantním a násilnickým postojům a projevům v podobě bombových útoků a teroristických činů (např. Weathermen - viz Mark Rudd - nebo Frakce Rudé armády, známá jako skupina Baader - Meinhofová, v Německu).

## **Vývoj hnutí hippies u nás**

První skupiny "mániček", vlasatců" či "chuligánů" (označováni takto oficiálním tiskem,) se začaly objevovat na ulicích českých a slovenských měst v polovině 60. let. Doba se vyznačovala postupným politickým a kulturním uvolňováním, které vyvrcholilo "Pražským jarem 1968". Nekonformní mládež se začíná sdružovat v party a komunity, jež záhy vzbudí pozornost veřejnosti i úřadů. Po vzoru Západu i v Československu vznikají desítky rockových skupin a jsou otevřeny první rockové kluby. Dochází k stále častějším otevřeným projevům nesouhlasu s režimem. Místem takových protestů se stal pomník Karla Hynka Máchy v Praze na Petříně, kde se již od roku 1962 scházela pražská mládež vždy v podvečer na prvního máje na svých neoficiálních "majálesech" (tradičních studentských slavnostech, zakázaných po komunistickém puči), které často přerůstaly v protestní průvody Prahou a srážky s Veřejnou bezpečností (VB).

V roce 1965 Prahu navštívil americký básník, jedna z vůdčích osobností beatnické poezie Allen Ginsberg, když komunistická vláda po dlouhé době povolila uspořádat oficiální majáles, a to znamenalo mnoho nejenom pro "beatnické" komunity. Z majálesu se však stala nepřímá manifestace, která odmítá způsob vlády KSČ. Vyvrcholením majálesového průvodu o několika tisících lidí se stala volba Allena Ginsberga Králem majáles. Po této události se počet "vlasatců"

vyšplhal na takovou rovinu, že se komunisté rozhodli zakročit. Studenti i mladí nestudenti se denně scházeli před Národním muzeem nad Václavským náměstím, které se staly jakýmsi střediskem “beatníků” té doby.

Do významné komunity té doby patřili lidé z okruhu výtvarníka a hudebníka Milana Knížáka (\*1940, někdy nazýván “Králem mániček”, v současné době ředitelem Národní Galerie, kandidatura do Senátu za ODS Václava Klause). Tato komunita má na svědomí založení skupiny Aktuální umění v roce 1964, v roce 1966 klub Aktual a nakonec hnutí Aktual. Aktual pořádal pouliční akce, výstavy a happeningy, vydávala i vlastní samizdatové periodikum – Aktual, jako jedna z prvních iniciativ v Československu. Vrcholným obdobím tohoto hnutí byla léta 1964 – 1966. Knížák rovněž udržoval kontakty s obdobnými iniciativami v zahraničí (s hnutí Provos z Holandska, s mezinárodní uměleckou skupinou Fluxus). Vliv Knížákovy Aktuálu i jeho stejnojmenné hudební skupiny na formování životních postojů a uměleckých projevů “vlasaté” komunity v Praze i mimo ni byl značný.

V roce 1966 se komunisté pokusili zastavit rozmach “vlasatého hnutí”. 1. května 1966 byl znovu VB rozeznán neoficiální průvod mládeže. Několik účastníků bylo pozatýkáno a odsouzeno k nepodmíněným trestům odnětí svobody. Národní výbor Prahy v srpnu toho roku přijal vyhlášku proti “chuligánům”. V praxi to znamenalo násilné stříhání zadržovaných, zákaz vstupu do veřejných prostor – restaurací, kin, dokonce i nádraží! Celá kampaň byla oficiálně postavena na důvodech “hygienického” charakteru (měla zabránit rozšiřování parazitů jako jsou vši). Podobné razie poté probíhaly i na školách i učilištích všech stupňů, nejvíce jich proběhlo v Praze, ale kampaň proti parazitům probíhala i v menších městech a na venkově, podporována televizí, tiskem a bohužel i částí veřejnosti.

Po všech procesech prvomájové demonstrace dne 23.9.1966 v Praze však došlo k dalšímu protestnímu pochodu, s čímž vláda nepočítala. Průvod byl doprovázen větami “Vraťte nám vlasy!” a “Pryč s holiči!”, skandovanými více než 130ti mladými lidmi, zčásti již násilně ostříhanými, protestujícími proti policejní zvrůli. Průvod pokračoval dokud nebyl rozeznán VB. Opět následovalo zatýkání, soud a další nepodmíněné tresty. Byla to první organizovanější demonstrace vystoupením “beatníků-hippies” ve Východní Evropě. Komunitu, která se scházela na schodech před Národním muzeem se podařilo zčásti rozeznat a tlak bezpečnosti přešel i na “Aktual”.

“Provolání k dlouhovlasým”, název “kroniky“, kterou vydává Milan Knížák jako reakci na represe a kampaň médií. Ukázkou můžete číst zde:

*“(…) Lidé s dlouhými vlasy jsou označováni za zvrhlé, vyjímečné, pitomé, mají kvůli tomu potíže*

*v zaměstnání, na školách, kdekoliv.*

*Proto se obracím ke všem s vlasy na ramena!*

*Ať nezůstává jen při dlouhých vlasech. Jsme-li vyčleňováni ze společnosti kvůli tak prosté věci jako jsou delší vlasy, je to patrně známkou, že společnost je chorobná, že její reakce jsou naprosto nenormální, její projevy nesmyslné. (...). Proto ještě víc bouřejme přehradu nesmyslnosti. Zintenzivněme všechny projevy jiného myšlení, ať dlouhé vlasy nejsou jediným projevem. Ušijme si jiné oděvy, reagujme jinak, jednejme nekompromisně, (...), změňme život, aby byl k žití a ne k vegetování. (...) Jednejme! (...) Měňme co měnit můžeme a nečekejme na pomoc z nebes. Jde přece o náš život. Právě teď. A proto o něj bojujeme, očišťujeme ho, měňme!"*  
*Milan Knížák, 1966*

Ale "ducha 60. let" už nezastavily ani represe ani kampaň médií. Vývoj se již nedal zastavit. Konzervativní vedení KSČ vyklízí pozice a nastupuje reformní proud reprezentovaný Alexandrem Dubčekem. Na přelomu let 1967/68 se objevují další inspirační zdroje pro mládež. Oficiální tisk se začíná více informovat o hnutí Hippies v USA. I když šlo většinou o zkruslená zpravodajství zaměřující se na vnějškové znaky a projevy hnutí (sex, drogy), i ty přispěly k dalším aktivitám. Mezi mládeží se rozmohla "hippie móda". Po politickém uvolnění na jaře 1968 začaly vznikat desítky sdružení, mezi nimi se objevili i Hippies. Oficiální název jejich organizace zněl: "Czechoslovakia Hippies Club Soul" a Martin Beneš z Prahy se stal jeho předákem. Tato skupina na sebe nejvíc upoutala pozornost na 1. máje 1968, kdy několik desítek Hippies šlo v oficiálním průvodu a jejich předáci předali A. Dubčekovi dokonce malý dárek a ujistili ho svojí podporou. Ovšem "staré máničky" ze schodů a lidé z okruhu Knížákova Aktuálu nechtěli mít s těmito "organizovanými" Hippies nic společného.

Hippies Club uspořádal v letech 1968-69 několik celostátních sletů na různých místech republiky (i na Slovensku) a jeho členové se zúčastnili i studentských demonstrací při různých příležitostech, zejména proti válce ve Vietnamu. Jeden z neznámějších sletů se konal na začátku srpna v Lužné, kam přijel s Hippies podiskutovat i někdejší předseda Československého svazu mládeže. Na tomto setkání se poprvé v Československu hovořilo o odmítání základní vojenské služby z důvodu svědomí a přesvědčení. Vlastní oficiální program klubu byl však dost zmatený a s hnutím Hippies (v USA) toho moc společného neměl.

Nicméně počet registrovaných dosáhl tehdy přibližně 1100 lidí, kteří byli ve věku 15-25 let. Srpnová okupace na čas aktivity klubu přerušila a jeho členové se zapojili do kampaně proti okupačním vojskům. Lepili plakáty, kolportovali nezávislý tisk atd. Další větší akce uspořádaná Hippie clubem se konala až na jaře 1969, kdy v pražské Lucerně proběhl Svátek květin - koncert a výstava hudebníků a výtvarníků majících blízko ke květinovému hnutí. Hippie club se v té době stal součástí USU - Unie středoškoláků a učňů, v jejímž rámci chtěl vyvíjet svou další činnost.

V dubnu 1969 došlo pod tlakem SSSR k dalším změnám ve vedení KSČ a státu. K moci se dostává prosovětská konzervativní skupina a začíná období tzv. normalizace.

## Hippie vs politika

V roce 1967 se na scéně objevily snahy dosud nepolitickou kontrakulturu hippies politizovat. Tento impuls vycházel z okruhu lidí, kteří zastupovali novou levicí – Jerry Rubin, Abbie Hoffman, Paul Krassner a Tom Hayden. V říjnu 1967 aktivisté z nové levice organizovali slavnou protiválečnou demonstraci před Pentagonem a na Silvestra téhož roku založili tzv. Mezinárodní stranu mládeže – YIP (jejím členům se říkalo „yippies“) se silnými politickými ambicemi, která se zároveň nesla v duchu anarchismu a kulturní vzpoury. Co se týče filozofické stránky, byla spíše ovlivněna Camusem a Marcusem, než Marxem (Režim tehdejšího Sovětského svazu považovala za stejnou hrozbu jako kapitalismus).

Nejnámější akcí, pořádanou YIP, bylo manifestační vystoupení na srazu Demokratické strany v srpnu roku 1968 v Chicagu, což byl původně zamýšlený hudební festival. Jenomže události odehrané v první polovině roku 1968 vzaly původní plány za své. V dubnu byl zavražděn Martin Luther King. Po červnovém atentátu na mladého a vážného kandidáta demokratů na prezidenta, Roberta Kennedyho, jakoby pro yippies zhasla hvězda jasná. Kdyby k atentátu nedošlo, nejspíše by ani nedošlo k událostem v Chicagu. Jelikož však nyní hrozilo, že na srazu demokratů vyhraje kandidát, který podporuje vysílání amerických jednotek do Vietnamu, YIP nakonec protestní akci zorganizovala. Měl to být opět jeden z těch zesměšňujících happeningů – Hoffmanovy ulítlé nápady, Rubinův radikální humor, Ginsbergova mantra „Óm“. YIP představila i svého kandidáta do voleb „Mr. Pigase“ („pana Prasáka“), jímž bylo prase vedené na provázku (pro vysvětlení – prase bylo taktéž slangové označení pro policistu). Bohužel pan Daley, tehdejší chicagský starosta, neměl pro drsný humor yippies pochopení. Na demonstranty poslal ozbrojené složky, které tuto manifestaci násilně ukončily krvavým masakrem. S vůdci yippies byl poté veden soudní proces, který je nám znám jako „Chicago Seven Trial“ (soud s chicagskou sedmou). Na lavici odsouzených si sedli: Abbie Hoffman, Jerry Rubin, Tom Hayden, John Froines, Rennie Davis, Lee Weiner, David Dellinger, Bobby Seale – který byl odsouzen odděleně (nikoli za Chicago, ale za pohrdání soudem), to vysvětluje proč právě sedm.

## Válka ve Vietnamu

Asi nejvíc lidem zarytý do povědomí ozbrojený konflikt v letech 1955 – 75, proti kterému

hippies protestovalo. Na jihu Vietnamu se jednalo o pozemní válku, na severu probíhalo bombardování. Spojené státy americké spolu s jinými zeměmi (Nový Zéland, Austrálie, Jižní Korea, Thajsko, Filipíny) pomáhaly jižnímu Vietnamu proti komunistickému severu. Během války v USA vzrostla popularita různých mírových hnutí, mezi ně patřilo hippies. Konaly se demonstrace a nakonec převážil odpor k válce, vláda USA své vojáky stáhla, vítězem se stal Severní Vietnam a došlo k sjednocení země v jeden socialistický stát.

## **HUDBA**

S nástupem hnutí hippies se zrodilo několik kapel, které s touto érou úzce souvisely. Mezi ně patří The Beatles se svým přelomovým albem „Rubber Soul“, kde opustili dráhu komerčních písní a začali se věnovat práci se zvukem, což se ukázalo na dalším albu „Revolver“, ze kterého je už cítit poselství psychedelie (např. Skladba „Tomorrow Never Knows“). Dále skupina The Who a album „My Generation“. Baezová s albumem „Farewell Angelina“, Bob Dylan natočil LP „Bringing It All Back Home“, které obsahovalo podle kritiků snad jeho nejlepší texty. V Los Angeles mezitím vznikli The Doors a Love, v San Franciscu Jefferson Airplane a zkompletovali se Grateful Dead, v New Yorku se spojili The Fugs. A „stouni“ napsali svoje „Satisfaction“.

Když mluvíme o hudbě v období hippies, bylo by neprominutelnou chybou nezmínit se o největším festivalu, trvajícím 3 dny na půdě Spojených států amerických severozápadně od stejnojmenného městečka na pozemcích pronajatých farmářem Maxem Yasgurou - Woodstock, jež se zapsal jako protest hippies proti válce ve Vietnamu a proti hodnotám konzervatismu. První ročník se konal od 15.-18.srpna 1969 a zúčastnilo se ho více než půl milionu lidí. Za zakladatele festivalu jsou považováni Michael Lang, John P.Roberts, Joel Rosenman a Artie Kornfeld. Celý festival zahájil svým hudebním výstupem Richie Havens. Mezi další účinkující patřili: Sweetwater, Bert Sommer, folkový hudebník Tim Hardin, indický skladatel a hráč na sitár Ravi Šankar, Melanie Safka, Arlo Guthrie, folková zpěvačka Joan Baez, Quill, Country Joe McDonald, John Sebastian, Keef Hartley Band, Santana Blues Band, The Incredible String Band, Canned Heat, Mountain, Grateful Dead, Creedence Clearwater Revival, všem známá Janis Joplin, Sly and The Family Stone, The Who, Jefferson Airplane, Joe Cocker, už zmíněný Country Joe se svou psychedelicky rockovou kapelou Country Joe and the Fish, Ten Years After, The Band, Johnny Winter, Blood, Sweer and Tears, Crosby, Stills, Nash and Young, Paul Butterfield Blues Band, Sha-Na-Na, o zakončení se postaral neuvěřitelný kytarista Jimi Hendrix.

Malou inspiraci jsme si vzali i my v letech 2006-2008, kdy byl uspořádán festival pod názvem Domažlický Woodstock. V Trutnově se pravidelně koná festival, jenž býval označován za

„Východočeský Woodstock.“ Pod názvem Woodstock vzniká v ČR několik dalších festivalů, např. Borkovanský Woodstock.

V roce 2009 natočil režisér Ang Lee hudební komedii s názvem Zažít Woodstock, která pojednává o tomto hudebním festivalu. Můžete zhlédnout i hudební dokumentární film režírovaný Michaelem Wadleighem – tříhodinový dokument, natočen v roce 1970, prolínající se mezi živými vystoupeními, prostorem dění, samotným dějem a pohledy domácích lidí na „hipísáky“.

## UMĚNÍ

Mimo hudbu se rozvíjely i jiné druhy umění. Ve výtvarném se projevoval pop art amerického výtvarníka slovenského původu Andyho Warhola a autora obrazu „Spící dívka“ Roye Lichensteina. Svou pozornost na sebe upoutával i op-art Victora Vasarelyho a Bredget Rileyové, který pomocí většinou černobílých geometrických obrazců, rastrů a vzájemně se překrývajících lineárních a plošných útvarů vytvářel optické iluze pohybu, nestability. Dále pak také minimal art (ABC art) zaujal pozici mezi rozvíjejícími se styly umění, vznikl spolu s pop-art jako reakce na abstraktní expresionismus a jeho představiteli byli například Richard Sera, Tony Smith, Jasper Morrison, Eduardo Souto de Moura, Samuel Beckett. Concept art, forma ilustrace, jehož poselstvím je sdělit nápad ve vizuální reprezentaci a další jiné „arty“.

V divadelním kruhu vznikaly malé scény a pouliční formy divadla, jež vyvrcholily pořádáním tzv.happeningů. Příklad tehdejšího divadla je Living Theatre, jehož cílem byla především emancipace lidstva, jeho vytržení ze sociální a politické letargie a to pomocí kulturní akce. „Lapák“ byla přelomovou hrou v historii souboru s výrazně politickým poselstvím a nábojem.

Když v umění filmu tehdy díky rostoucímu vlivu televize došlo ke kolapsu hollywoodských studií a kina zely prázdnotou, začal nástup mladých odvažových tvůrců jako Coppola, Polanski, Bogdanoví, Hopper, Scorces, Altman. Inspirováni evropskými snímky od Truffauta, Godarda, Felliniho, Andersena, Bergmanna, Pasoliniho a Antonioniho přinášeli s sebou autorské filmy. Začaly se točit undergroundové a experimentální filmy pod vlivem Warholovy Factory (umělecké studio založené Andym Warholem). Hippiesovské protržení sexuálních tabu ovšem také vedlo k rozvoji filmové pornografie.

K posunu došlo i na poli literárním, kde sice v popředí stále stáli beatníci Ginsberg, Kerouac, Brautigan či Burroughs, avšak mladými Američany byli objeveni i spisovatelé Kafka a Vonnegut. Četlo se Jitro kouzelníků od francouzských spisovatelů Jacquese Bergiera a Louise Pauwelse,

velmi oblíbený byl žánr sci-fi a naprostý úspěch sklídl Tolkien se svým Pánem prstenů. Mezi oblíbené české básníky patřil zejména Václav Hrabě (1940 - 1965).

Smícháním všeho vykrytalizoval osobitý styl, který spolu s později vzniknuvším stylem punku můžeme označit jakožto nejúspěšnější pokus o odlišení se od kulturně-sociálního backgroundu předchozí generace.

## **MÓDA**

Hippies ovlivnili také svět módy a vzhledu. Základem byly dlouhé vlasy - jimiž vyjadřovali svoji svobodu a volnost. Za svůj symbol si vybrali jednoduchý mírový znak, který byl vytvořen v roce 1958 britským designerem Geraldem Hottomem pro organizaci Campaign For Nuclear Disarmament (Kampaň za nukleární odzbrojování). Znak je tvořen písmeny N a D v praporečkové abecedě, jež jsou zasazeny do kruhu, který má symbolizovat matičku Zemi. Obecně je nazýván „proti-atomák“.

Hippies móda byla jakýmsi kompilátem všech možných podnětů. Zrcadlil se v ní pop art britských mods, tradice džínové kultury USA, odrážela se tu doba lovců kožešin a design indiánských oděvů Divokého Západu. „Válka ve Vietnamu podnítila zájem o odlišné kultury a hippies se na důkaz solidarity oblékli do etnických oděvů. Trendem se staly slaměné espadrilly, bohatě zdobené ginghamy (hustá bavlněná pruhovaná nebo kostkovaná tkanina s plátňovou vazbou), potištěné látky, háčkované přehozy a etnické šperky. Čím častěji se v televizi objevovaly zprávy o vzdálených krajích a klesaly ceny letenek, tím populárnějším se etnický vzhled stával. Brzy se staly lidové batikované košile z Indie, korálky z Afriky, kožené sandály a ponča z Mexika či tyrkysové polodrahokamy amerických Indiánů, nedílnou součástí zdrojů inspirace módních návrhářů. Hippies pak tento nový trend zkombinovali s tradičním americkým oděvem - džínami. Vytvořili tak skutečně univerzální módu, která svůj největší rozkvět zažila v následujících, sedmdesátých letech.“ (Honza Dědek, Generační války v šatníku, příloha Reflexu, 2002).

Co se týče filmů, které v této době „letěly“, první místo obsadil kultovní film „Easy Rider“ v hlavních rolích s Peterem Fondou a Dennisem Hopperem (1969, režie Dennis Hooper). Následují festivalové dokumenty „Monterey Pop“ (1967, D. A. Pennebacker) a „Woodstock“ (1969, Richard Waldleigh), dále „The Trip“ (1967, Roger Corman), „Revolution“ (1968, Jack O'Connor), „Zabriskie Point“ (1969, Michelangelo Antonioni), „The Doors“ (1991, Oliver Stone), „Alice's Restaurant“ (1969, Arthur Penn), „Medium Cool“ (1969, Haskell Wexler), „Hair“ (1979, režie Miloš Forman), „The Strawberry Statement“ (1970, Stuart Hagmann), „Fear And Loathing

In Las Vegas“ (1998, Terry Gilliam). „Yellow Submarine“ (1968, George Dunning, výtvarná složka Heinz Edelmann), za britskou psychedelii je tady film „Wonderwall“ (1968, Joe Massot), komunu hippies na Ibize navštívíme díky španělskému dramatu „La Larga Agonía De Los Peces Fuera Del Aqua“ (1970, Francisco Rovira-Beleta) a post-hippiesovská párty v Orientu zobrazuje film „Haré Rama, Haré Krishna“ (1971, Dev Anand). Závěrečná pasáž z filmu „2001:A Space Odyssey“ (1968, Stanley Kubrick) vlastně přímo vychází z kalifornských light-shows a jejich snahy o zobrazení psychedelického rozpínání mysli díky LSD.

## **DROGY**

Nedílnou součástí hnutí hippies byly vedle šíření lásky a míru i drogy. Je ale důležité vědět, že narkoman už není hippie. Marihuana, opium, hašiš, lysohlávky, ale hlavně v té době začínající a rychle se šířící psychedelikum, jeden z nejsilnějších halucinogenů - LSD. „Každý viděl LSD jako něco, co otevírá člověka, aby si uvědomil sílu lidského společenství, plnost bytí, rozvíjení a rozšiřování podvědomí, něco k pěstování inteligence i soucitu,“ říká Cohen (americký básník, dealer LSD).

V roce 1938 Alfred Hofmann syntetizoval látku LSD-25 (Lyserg-saure-diathylamid) ve švýcarské firmě Sandoz jako v pořadí dvacátý pátý derivát kyseliny lysergové při svých výzkumech psychoaktivních alkaloidů obsažených v námelu. Její účinky však objevil až v roce 1943, kdy se mu omylem dostala na ruce a posléze v nepatrném množství i do úst, což vedlo k prvnímu LSD tripu v historii, který u šokovaného Hofmanna začal při jeho cestě domů na kole, podle čehož je tento den pojmenován - „The Bicycle Day.“ Firma Sandoz jej začala vyrábět pod názvem Delysid a prodávat po celém světě, kde v mnoha zemích bylo až do svého zakázání s úspěchem používáno psychiatry jako terapeutický prostředek. Tato látka položila základní kámen nového svobodného životního stylu a psychedelického vnímání světa. Tady je nutné připomenout dílo Timothy Learyho, amerického průkopníka co se týče experimentů s psychedeliky (dočtete se více na další stránce). Věřil, že za pomoci psychedelik by šla vytvořit tolerantnější, svobodnější, lepší společnost. LSD bylo proslaveno právě hnutím hippies, což vedlo k urychlení jeho zakázání pod vlivem strachu politiků z této svobodomyšlné části obyvatelstva. Tato látka stála u počátků transpersonální psychologie, velkých úspěchů s ní dosáhl například Stanislav Grof.

## **Timothy Leary**

22. říjen 1920 Springfield, Massachusetts – 31. květen 1996 Los Angeles

Timothy Leary, ve své době kontroverzní osobnost, člověk, který ač dosáhl vysokého vzdělání, (možná právě proto), odmítal jít s davem, se narodil v roce 1920 ve Springfieldu ve státě Massachusetts. Jeho pohled na svět a sebe sama v něm byl v dětství ovlivněn jeho dědečkem, který jej prý nabádal k tomu, aby dělal vždy něco jiného, co ještě nikdo před ním nezkusil, aby byl jedinečný.

Leary říkával: „máte takového Timothyho Learyho, jakého si zasloužíte.“ Můžeme jej považovat za blázna a feťáka ale pravdou je, že byl v první řadě vědcem, filozofem a vizionářem, jehož základní motivací byla mezilidská komunikace a porozumění mysli.

Obdivoval Toma Sawyera a Huckleberryho Finna, postavy z děl Marka Twaina. Studovat začal na vojenské akademii ve West Pointu, odkud byl vyhozen. Poté studoval na několika univerzitách. Získal bakalářský titul psychologie na University of Alabama, v roce 1946 magisterský titul na Washington State University, v roce 1950 pak dokončil svá studia jako Ph.D. v psychologii na University of Columbia, Berkley.

Ve své dospělosti se odevzdal snaze o oživení lidského ducha a pozdvižení úrovně sociálního vědomí. Ve čtyřicátých a padesátých letech pracoval jako psycholog, kdy zdůrazňoval lidskou interakci. Snažil se o vědecký převrat a prosazoval radikální myšlenky, jednou z těchto myšlenek je například léčení pomocí skupinové terapie, do té doby neznámé. Jeho úspěchy byly uznány Americkou psychologickou asociací až po 50ti letech.

V 60. letech se Leary seznámil s psychedelickými drogami a pomocí nich chtěl podpořit rozvoj nových forem psychoterapie a zkoumat jejich účinky na lidský nervový systém. Po tom, co dělal experimenty na sobě a na svých přátelích, přinesl psychedelika na Harvardskou univerzitu, katedru psychologie, kde byl zaměstnán. Pořádal ‚sezení‘ s Psilocybinem, později s LSD, při kterých zkoumal vliv na lidskou psychiku. Dobrovolníci z řad studentů se podíleli na laboratorních pokusech, studujících citový, fyzický a sociální vliv na člověka, které Leary pečlivě vyhodnocoval. Když nashromáždil dostatečné množství výsledků a zkušeností s vedením ‚sezení‘, pokračoval léčením zločinců ve věznicích, které se ukázalo jako pozitivní (snížení recidivity), vláda však celý projekt zakázala. Leary se odstěhoval do Mexika a pořádal ‚sezení‘ s LSD, dokud nebyl na popud vlády USA z Mexika vyhoštěn. V té době titulní stránky novin udělaly z LSD nebezpečnou novou drogu, a to dříve, než mohl Leary dosáhnout nějakých významnějších výsledků. Díky tomu se LSD stalo nelegálním a Learyho pokusy byly předčasně ukončeny.

Leary však pokračoval ve výzkumu z vlastních prostředků na farmě v Millbrook (obr.) ve státě New York. Během tohoto období vycestoval i do Indie a Japonska, kde se „učil“ od Šrí Krišny Prema (britský spirituální učitel, spistovatel, který odjel do Indie na počátku 20.století, jedním z prvních evropanů, kteří se věnovali Višnuismu) a Lámy Govindy (zakladatel – Arya Maitreya Mandala, vysvětlil Tibetský Buddhismus, kanonické texty Abhidharma a Buddhickou meditaci, také malíř a básník). Leary navštívil Černou pagodu v Konaraku a zakázaný břeh Gangy ve Varanasi, což jej silně emocionálně ovlivnilo. Po návratu pokračoval ve zveřejňování prospěšných účinků LSD, psal instrukční příručky pro jeho bezpečné použití a vyzýval k respektu před drogou. Jeho heslo „zapni se, nalad' se a vypadni“ se stalo mottem hnutí hippies. V tehdejší době (60.léta) byl médii prezentován jako „LSD-guru“. Prezidentem Richardem Nixonem byl nazván „nejnebezpečnějším mužem v Americe“.

V roce 1966 byl uvězněn za držení drogy, ale v roce 1970 utekl do Švýcarska, které se stalo jeho azylem po dobu tří let, kdy jej agenti DEA (Drug Enforcement Administration – Národní úřad pro kontrolu obchodu s drogami) zatkli, vydali do Ameriky a poslali zpět do vězení.

Po propuštění z vězení v roce 1976 se odstěhoval do Kalifornie, kde objevil novou technologii měnící funkce mozku a stal se nadšeným podpůrcem počítačové revoluce. V 80.letech psal počítačový software. Nově přichozí technologie jako nanotechnologie, krionika obsadily jeho prostor zájmů. Dále pokračoval ve psaní knih a přednášení, ale i přesto, že se jeho zájem o drogy přesunul na zájem o technologii, byl stále považován za onoho LSD-gurua z 60.let.

V díle „Plán umírání“ se rozhodl popsat proces smrti, vytvořit jakýsi plán. Toto rozhodnutí učinil poté, co mu lékaři diagnostikovali rakovinu prostaty. Timothy Leary, jehož výzkum se významně zapsal i v oborech terapeutiky, filosofie, etnobotaniky i kybernetiky, zemřel přirozenou smrtí v 75ti letech.

Díla Timothyho Leary: Záblesky paměti, Velekněz, Chaos a kyberkultura, Plán umírání, Neuropolitika, Infopsychologie, Hra života, Politika extáze

## **Závěr**

V této práci jsem se pokusila o zmapování všech hlavních aspektů, týkajících se květinové revoluce, hnutí hippies. Postupem času jak hnutí nabývalo na síle, bylo zkomercionalizováno médii a byznysem. Původní myšlenka hippies, že základ pro chování mezi lidmi je bratrství či

sesterství a láska nabylo bezcennosti. Můžeme ale říci, že toto hnutí silně ovlivnilo další generace.

## **Bibliografie**

### ***Kniha***

HOFMANN, Albert, *LSD - mé problémové dítě*, Profess, Praha, 1997

LINDAUR, Vojtěch, *Šance sněhových koulí v pekle*, Maťa, Praha, 1999

### ***Webová adresa***

Online (15.11.2013): <http://www.ceskatelevize.cz/specialy/bigbit>

Online (15.11.2013):

<http://www.citarny.cz/index.php/nove-knihy/knihy-dospeli/beletrie-pro-dospela/1334-hippies-hipis-historie-knihy-filmy>

Online (17.11.2013): [http://cs.wikipedia.org/wiki/L%C3%A9to\\_l%C3%A1sky](http://cs.wikipedia.org/wiki/L%C3%A9to_l%C3%A1sky)

Online (17.11.2013): [http://cs.wikipedia.org/wiki/Youth\\_International\\_Party](http://cs.wikipedia.org/wiki/Youth_International_Party)

Online (18.11.2013): <http://eldar.cz/Leary/Biography/QuickBio.html>

Online (19.11.2013):

<http://www.motorkari.cz/clanky/clanky-predstavujeme/bezstarostny-frank-tajemnik-pekelných-andelu-26493.html>

Online (19.11.2013):

<http://upload.tn.nova.cz/magazin/historie/lide/dejiny-pekelných-andelu-60-let-nasili-a-rvoucích-motorek.html>

Online (28.11.2013): <http://lsd.cz/lsd/lsd1.html#info>

Online (2.12.2013): <http://history1900s.about.com/od/1960s/p/woodstock.htm>

Online (2.12.2013): <http://www.csfd.cz/film/83439-woodstock/>